מסורת השס"ם

כבל יום · כל זמן שהיו עשלין ונתכין בבדיקת עדים היו דנין אותן בביטוי כלומר היו דנין עמהן ובודקין אותם בביטוי היאך אמרת, כך * אמר "יבה יוסי את יוסי" אבי ביטוי נא ביטוי הבא קאמר אלא ב"ד מכנין בדבריהם הקללה כלפי אחריהם; כל מי שמתפיל דבריו ומדבר כאחדים זה שמדבר ומקלל ואלה באחד קרי ליה 'ביטוי' בלשון חכמים, ויש לו חבר בשבועות (דף לה.) וגם בלשון המקרא ואל אחד לא אכנה כי לא ידעתי אכנה (איוב לב) ולהכי לקט יוסי את יוסי' דר' אותיות איכא בשם בן ארבע אותיות דאיתו חייב אלא על שם המיוחד הייתה שם בן ארבע אותיות ומשום דתשבוע של יוסי כתשבוע של אלהים, ולהכי נקט "יבה זה את זה" דילפינן לקמן דאיתו חייב עד שיברך שם בשם: **נגמר דינו** · ובאו לומר חייב הוא, לא היו יכולין לברכו על פי מדבר עדות שנמצאו שהרי לא שמעו מפיהם אלא קללת כיוצא: **אלא מוליפין אף כל אדם לאחר** · דנגמר הוא להשמיע ברכת השם לרבים: **וקורפין** · בגדיהם: **ולא מאמין** · עולמית ומעמא מפורש בגמרא: **אף אני** · שמעתי כמוהו ואינו לחזור ולהזכיר ברכת השם: **נמ' שם בשם** · כגון יבה פלוני את פלוני לא יקלל שם פלוני את שם פלוני: **ונוקב שם בנקבו שם** · להכי אהדריה בהאי קרא לומר לך עד שיקוב שם בשם: **ומפני דפני ונוקב שם וגו'** · עד לא תעשון לשון קושיא הוא דאין תירוץ דבריה: **מכרו** · אלא לאחוב סכין לדקור נקב בשם הכתוב בקלף: **ומוסרים מפכא ומכדפם אם שמם** · וסמיך ליה לא תעשון כן לה' אלהיכם: **בעינן שם בשם** · כדילוף לעיל ובנקיבה לא משכחת שם בשם שינקוב את חבירו: **שני שמות מסדרי** · כתובים בשתי תחיבות קלף ויתפס זה על זה: **נוקב ומוזר ונוקב** · בסכין הוא ואין שם עוקב את חבירו לאחר שינקוב העליון ינקוב התחתון: **פרוסי** · באותיותיו ופירושיה: **לא שמם מוסרים** · ולא עגם עליה מיתה: **פרוייהו** · פרוסי ודכוסי ובחדא לא מחייב: **פיש פיש** · בברכת השם כתוב "איש איש כי יקלל אלהיו" וגו' (ויקרא כד): **מיכם מלא פיש** · דכתיב בהו (בראשית ט) באדם דמו יישפך ומיתה אחרת לא הוזכרה בהם: **ופא מפכא נפקא** · דעכו"ם מוזהרין על ברכת השם: **פ' זו ברכת השם** · לקמיה דרשינן ויש ה' אלהים וגו': **לא נגרכא** · הלי "איש איש" אלא לרבות את הכנויים שיהו העכו"ם מוזהרים על ברכתו כישראל, דאי מהתם הוה אמינא שם המיוחד דוקא דכתיב ה' אלהי "אלהים" דבהוא קרא לאחרת ע"ז דרשינן ליה לקמן: **ואליבא דרבי מאיר** · מתוקמא דמחייב ישראל על הכנויין מהאי קרא ואתא "איש איש" להשוות עובדי כוכבי וישראל בכל הני כנויים כגון "אלהים" שדי "כבאות" דקתני "יבה יוסי" דכנוי דקתני "דנין את העדים בביטוי" דהיינו כנוי דלא שם המיוחד וסמיך ליה מיתה "ונוקב שם ה' מות יומת" וקאי נמי אלי אלהים: **ומכ"ש על שם המיוחד במיתה** · דכתיב ונוקב שם ה' וגו' והאי "ונשא חטאו" דכתיב: **ומכ"ש על שם המיוחד בשבועה** · דכתיב "לא תקלל אלהים" "ונשא חטאו" דכתיב: **ומכ"ש על שם המיוחד בברכה** · דכתיב "לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא" ומיהו "ונשא חטאו" לא מיתה אלא "ונשא חטאו" דכתיב: **ופלג הכנויין באזהרה** · אלהים לא תקלל אף על הכנויין שהרי "אלהים" אלהים לשון שררה כמו (שם ז) נתתיך אלהים: **ופלגינן דרבי מייסא** · הא דאמר ר' יצחק נפחא לרבות את הכנויים ואליבא דרבי מאיר דמשמע הא לרבנן פטור בן את הכנויין פלגינן דרבי מייסא דאיהו סבר תנ"ל דאמרי רבנן על הכנויין באזהרה, בישראל, מיהו עובד כוכבים חייב סבר תנ"ל דאמרי רבנן על הכנויין באזהרה, ובעובד כוכבים חייב סבר תנ"ל דאמרי רבנן אפילו בכנויין: **ור"מ** · דאמר גר ואזרח חייבין בכנוי, ועובד כוכבים אחרינו "מלאים לשם" ממאי קא ממעט "גר ואזרח" לבני נח: **סומיא ומיפרנו** · לאחי פרשתא לכנויין איתרבו אף לכל האמור בפרשה ובסקילה: **ור' יצחק נפחא אליבא דרבנן** · כיון דאמרי רבנן עובדי כוכבים פטורין מן הכנוי כישראל, גר ואזרח מאי קא ממעטינהו מסקילה לא אילטריך דמיהא הא לא אתרבו בהא פרשתא, דבשלמא גר' מאיר סד"ל האזיל ואיתרבי איתרבי: **פיש פיש לפס לי** · בין גר' מייסא בין גר' יצחק נפחא אליבא דרבנן ברכת השם מיהו ה' אלהים נפקא, כתוב מגר ואזרח נפקי לר' מייסא, ואי גר' יצחק נפחא הא אמר לרבנן פטורין: **שבע מצות** · יליף להו לקמן: **ונגני פריות** · טולן תוך מכונרה המאורסה דכתיב (בראשית ב) בני אדם אשר לקחתי והיא בתולה בעולת בעל, בעולת בעל יש להם, בעורה המאורסה אין להם: לקמן

אינה אלא סייף · ולקמן איכא מ"ד אלא תנא והא דכתיב (בראשית לח) בני תמר אליאלה ותברך לא משום דדינא הכי אלא מיתה לא נתחייבה לא בדינא דידהו ולא בדינן וכשהתירו עליה לחייבה מיתה כיבמה שזינתה אוקמוה אמיתה בה כהן דבשריפה לפי שסיתה בתו של שם: **ואליבא** דרבי מאיר · דלרבנן הא אמרי על הכיטויין בחזרה ואמ"צ דלבני נח אזהרתן זו היא מיתתן כיון דבישראל ליכא מיתה לא מרבי' טו"צ למיתה מקרא דכתיב בני ישראל דישראל ליה בהו מיתה מיהו קשה מנא ליה דפליג רבי יצחק אדרבי מייסא דאמר דאמר דמוזה ר' יצחק דמרבינן שובד כוכבים מכגר וכחזרה והכא אקרא דאיש איש דלא מיתוקים לרבות את העובדי כוכבים אלא לר"מ וא"ל דמכגר וכחזרה לא מרבינן לי' לא דמתרבי עובד כוכבים מאיש איש ומאיש איש לחודא לא הוה מרבינן לי' לא כגר וכחזרה כיון דבישראל ליכא מיתה והא דבעי לרבנן למה לי לא תעשון כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם ולילא אמא דמנה שני שמות אהדדי ובוע להו? הדא 'נוקב' וחוזר ונוקב' הוא אמא דדיק שם אפומא דסכינא ובוע בה? הדא חורפא דסכינא הוא דקא בוע אמא פרוש שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה מהכא את ה' אלהיך תירא הדא דבעינא שם בשם ולילא ועוד הוא ליה אזהרת עשה ואזהרת עשה לא שמה אזהרה; ואיבעית אימא אמר קרא ויקב... ויקלל למימרא דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבד תרוייהו לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע מינה הדא היא. תנו רבנן איש מה ת"ל איש איש לרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין על ברכת השם כישראל ואינן נהרגין אלא בסייף שכל איש בסייף. **ועל** לא תקלל. וכי יקלל אתה לברת כדרשינן בפסחים (שם:) ואיכא כרת לכיטויין והא דקאמר בחזרה למעוטי מיתה ולא למעוטי כרת: לאמר

נפקא ה' "זו *ברכת השם" אמר ר' יצחק נפרא לא נצרכא אלא לרבות הכינויין ואליבא דרבי מאיר *דתניא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מניין לרבות כל הכינויין תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויין באזהרה ופליגא דרבי מיישא דאמר רבי מיישא בן נח שבירך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא? דאמר קרא כגר כאזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובד כוכבים אפילו בכינוי, ולרבי מאיר האי כגר כאזרח מאי עבדיד ליה? גר ואזרח בסקילה אבל עובד כוכבים בסייף, סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל ורבי יצחק נפרא אליבא דרבנן האי כגר כאזרח מאי עבדיד ליה? גר ואזרח הוא דבעינן שם בשם אבל עובד כוכבים לא בעינן שם בשם איש למה לי? *דיברה תורה כלשון בני אדם/ תנו רבנן *) ושבע מצות נצטוו בני נח דינין, וברכת השם, ע"ז, גילוי עריות, ושפיכות דמים, וגזל, ואבר מן החי

*) [פרשתא מ"ז פ"ט לקמן מד:]

רבי

עין משפט נר מצוה

עז א מיי' פ"ג מהלכות מלכים הלכה ח סמג לאוין סז:

עח ב מיי' שם פ"ג:

עט ד מיי' שם פ"ג:

עם ה מיי' פ"ט מהל' מלכים הלכה ט ג סמג לאוין סז:

פ ה מיי' שם פ"ג הלכה יד ופ"י שם הלכה ט:

פא ו מיי' פ"ב מהל' עכו"ם הל"ז סמג לאוין סז:

פב ז מיי' פ"ט מהלכות מלכים הלכה ג:

פג ח מיי' שם פ"ג:

רבינו חננאל

חייב עד שיפרש את השם תנא עד שיברך שם בשם. מנא לן אמר שמואל דאמר קרא ונוקב שם ה' בנקבו שם. ומסתאי דנוקב לישנא דבחוכי הוא בכינוי שנאמר מה אעבוד לא קבה אל. ואזהרתיה אלהים לא תקלל איבעי תימא מהכא ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל וכי תימא תדתי עבד נקב את חשם וקלל מדכתיב הוצא את המקלל ולא כתיב הוצא הנוקב והמקלל שיש חדא עבר והנוקב הוא המקלל תרוייהו חדא היא: ירושלמי מניין שקורעין על קללת השם שנאמר ויהי כשמוע חזקיהו ויקרע את בגדיו וגו'. תני ר' אושעיא אחד השומע משראל ואחד השומע מנוי חייב לקרוע שנא' אני ה' אלהי כל בשר. מהו לקרוע בזמן הזה משמא דר' יוחנן אמרו משרבו הנדפנין מסקו מלקרוע. מהו לקרוע על הכנויין נשמעינה מהדא דרש לקיש הוה מהלך באסטרטא פגע בחד מתי והוה הוא מנדף והוא קרע מתי מנדף והוא קרע. נחת ליה מחטרא ויהב ליה מתוקא נו ליביה. אמר ליה רשעא את לאיסך מלבושין מפפקא לי. ש"ם קורעין על הכנויין בזמן הזה אמר' מן הכותים: מי' עד שיברך שם בשם יקלל שם כלומר יזכור שם ויקללו אותו השם בשם. ת"ר מה ת"ל איש איש לרבות את הנכרים שמוזהרין על ברכת השם כישראל ואין נהרגין אלא בסייף שכל מיתה האמורה לבני נח אינה אלא בסייף. תנא ונוקב שם ה' יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד מניין לרבות את כל הכנויין ת"ל איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטא מכל מקום. דברי ר' מאיר וחכ"א על שם המיוחד במיתה שנאמר ונוקב שם ה' מות יומת ועל הכנויין באזהרה שנא' ונשא דשאר ור' מישא פליג על האי תנא ואמר לרבנן בן נח אפילו בכנויין נהרג שנאמר נכר כאזרח בנקבו שם יומת. גר ואזרח אינן חייבין מיתה אלא על שם המיוחד. אבל בן נח אפילו בכנויין חייב: ת"ר שבע מצות נצטוו

נוסח אחר

ברכת השם

◇ ב מקומות "ב נוקב" = קללה

△ ג בדברות מיוחדות

▲ נסיונות לתוק את הגדה

נוסח מצות בני נח

נליון השיס

נמ' דאמר קרא ונוקב שם. עי' לקמן סז. ועי' לקמן סו ע"א בס"י ד"ה בנקבו:

ויקרא כד:יא

ויקרא כן דאשר ויקרבו אלהים ויקלל ויביאו אותו אל משה ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן

[תוספות ד.]

[תניא יא:]

[פ"ספרא מ"ז פ"ט]

[לקמן מ"ב]

* בראשית ט:ט

שבועות לו.

ויקרא כד:טו

ונוקב שם ה' מות יומת בגר יכול יהא בגר בעקבי שם יומת

[נדרים לא: קידושין יז: ב"מ]

נוסח מצות בני נח

ל מצות בני נח

עין משפט נר מצוה

פד א מיי' פ"י מהלכות מלכים הלכה ו :

פה ב ג מיי' פ"ט שם הלכה כ :

פו ד מיי' פ"ח מהלכות סנהדרין הל"ח סמג עשין מ :

פז ה מיי' פ"ט מהלכות מלכים הל"ד :

סמורת השי"ס

פף על פדם מן פפי. סולמו יליף מעמייהו לקמן: **בפרקש מכשף** · זו היא שמזכיר והולך לא ימצא בך...ובגלל התועבות האלו וגו' **ומדגמגמו** עליהם שמע מינה הזהרו על סולם הלא אם כן הזהיר: **מופרין בני נח וכו'** · סיפא דמילתא דרבי אלעזר הוא וסליה מפרש לקמן: **מכל עץ הגן ולא גזל** · מדאלמריך למיכתב ליה ולהפקיר ט עלי הגן ס"מ אליבו מופקר ט' לאסר ט: **לאכול מאכל** - הטומד לאכילה, ולא האכל לאכר מן הגי, דבהמה בחייה אינה עומדת לאכילה אלא לגדל ולהוות: **מעשק אפרים** · מיד שוגלאו ולרגן מקפש, רגון ס"ש אפשרו של הקב"ה: **כי סולפיל מלך אפרי לו** · מפני שנאמרלה תודה אור ללכת אחרי לוי של נביאי הבעל: **למעומי ניפוף וניפוק** · אבל עשה, אחרכי מויגו אלע"ג דבים דין של ישראל אין ממיתין: **מנפף ומנפק** · אמרין במתני' (דף סב) דנבי ישראל אינו נהרג: **בדרכם** · שדרך עבודתה בכך ישראל נמי כל עבודה שדרך עבודתה בכך ישראל חייב עליה ואפילו הוא דרך בזיון כגון פוגר לפעור וחורק אבן למרקוליס כדאמר במתני' (שם) וילפינן מקראי וכ"ש כשהוא דרך כבוד דסולמו כדרכן נפקי מאיכה יעבדו הגויים האלה את אלהיהם וגו': **כאשר לוך ס' אלפיך** · כתיב בדברות אחרונות גבי שבת וכבוד אב ואם והיכן לוך הא ליכא למימר דמשה הוא אמר לו בערבות מואב כאשר לוך אבל בעשרת הדברות מוקב כאשר לוך אבל בעשרת הדברות היה כתוב בלוחות וכן שמע בסיני: **לעדם ועדים וספרלפס** · וכן נגלגו ישראל במרה להיות דין בסנהדרין של כ"ג כדאמרי' (לעיל ב.) עדה שופטת ועדה מלגת דעבו"ס לא איפקוד בהכי כדילפינן לקמן (דף נז:) מקראי דבן נח נהרג בעד א' ובדיין א': **אי לכי מאי סוסיפו עליהן דיינין** · אין נגלגו דיינין אלא מעות דיינין: **דיני קנסות.** הוסיפו במרה דבני נח לא הזהרו עליהן דכתיב "ויצו" וגמרי' לה מאשר יהוה דהתם לדקה ומשפט כתיב דהייט דין ופשרה אבל קנסות לא משפט ניהו דקנסין ליה ספי מדינה: **בדיינין מכפי ליה** · דניהו משמע שהוסיפו להם בהלכות דיינין שנגלגו עליהם כבר אבל השתא דקתני הוסיפו עליהם דיינין משמע כל הלכות דיינין הוסיפו: **כל אלך** · מדינה: **ישראל נגלגו לסוסיב** · דיינין בכל עיר ועיר דכתיב (דברים יז) תתן לך בכל שעריך: **כך נגלגו אכו"ם** · דהא משפט כתיב ביה והכא נמי כתיב (שם) ושפטו את העם משפט לדק: **אפי' פגלי** · דבריי' דלעיל דקתני הוסיפו עליהם דיינין דמשמע דבני נח לא נגלגו עליהם: **ד"ד** · דיינין וברכת השם: **ס"ד** · סירוס ובלאים: **שבע מצות וכו'** · לקמן מפרש דתנא דבי מנשה לא דרש "ויצו" והני כולן חדא באפי נפשיה כתיב בהו: **אדם הראשון לא נצטווה אלא על ע"ז בלבד שנאמר ויצו ה' אלהים על האדם** · ימירהו באחר: **אף על ברכת השם** · דנפקא ליה ממי "מאלהים" אלהותו טוה אלהות אלהותו טוה עליו אל האדם שלא יקללהו כדכתיב (שמות כב) אלהים לא תקלל: **אף דיינין** · מאלהים ממי נפקא יהא אלהותי עליך להיות מורא עליך ולהיות מורא בלבך ולא מורא בשר ודם להמות משפט כי המשפט לאלהים הוא כדמפרש רב וחזיל: **אלהים אני** · נאמר לאדה"ר: **אל תמירני** · כדאמרינן לא יהיה לך אלהים אחרים על פני זולתי: **לא תקללני** · כדאמרי' אלהים לא תקלל: **יפא מורא עליכם** · כדאמרינן אלהים לשון שררה ורבנות כמו נתתיך אלהים לפרעה (שמות ז) יהא מורא עליך ולא מורא בשר ודם לא תגורו מפני לוים כי המשפט לאלהים הוא (דברים א) **דהיינו דיינין** · **כיש אופרים** · דמרבי לסולמו: **אפי' סנך נמי** · דיינין וברכת השם: **ותשחת**

לאמר רן יצחק · אע"ג דהאי קרא במחזיר גרושתו כתיב וכבי נח לא הוזהרו בה מ"מ מייתי ראיה דגבי אישות כתיב "לאמר": **אבל** תאכל ולא תאכל מן החי. והא דאמרינן לקמן (דף נט:) דלא אסר לאדם הראשון בשר לאכילה הייט להמיתה ולאכול אבל מתה מאליה שרייא ואתא לאפוקי אבר מן החי דאפי' בשל מאליו אסור:

עשר מצות. תימה הא איכא גיד הנשה (בחולין דף ק:) לבני יעקב דאסר ומילה שניתן לאברהם אכיו: **לא** נצטווה אלא על ע"ז. מה שנאסר ט בשר ועץ הדעת לא קתשיב לפי שלא היה טוב לדורות, ודוקא אדם הראשון קאמר, אבל מודה רבי יהודה דבני נח נצטוו אחר המבול דהא אמר בפרק נ"ה (חולין דף ק:) לרבי יהודה גבי אבר מן החי דאתי איסור אבר מן החי ואייל אאיסור טומאה שכן איסורו טהא בבני נח: דכתיב

מנדנו אליעזר מהפסוק בראשית ב:טז "ויצו ה'..." כבי נדרוש מהם מצות בני נח

מנדנו אליעזר מהפסוק בראשית ב:טז "ויצו ה'..." כבי נדרוש מהם מצות בני נח

תגרות הב"ח

(א) רש"י ד"ס כלאסר לוך וכו' כלאסר לוך *סוגיית לשם בפיר. ריב ובתוס' דשבת דף פ"ז מפני קושיית רש"י בתירוץ אחר:

[ל"ל נמליאל]

[נקמן נז:]

[נקמן נז. ע"ש רש"י ד"ה נמ"ל דיינין]

סוריות ת:

*סוגיית לשם ביאור כבי לאאות דאד כאן איקר הקושיא. ברוך הסוגיית אחרא מקורות לבנים מרוצרו

שבת פז:

[תוספתא דע"ז פ"ע]

גליון השי"ס

גמ' ויצו אלו דיינים. עי' פסוקה ומ"ל סימן י': שם עין כאן ולא גזל. עי' ע"מ דף ע' ע"ב תוס' ד"ה תסין:

*) עד כאן נכתב הדף ואחר הדף כשאר מלק וכסופו כתב „ריך בנה קוטרים שלס" אבל לא נמצא בכ"י ואחר לפניכו עד דף פפ.

רבינו חננאל

בני נח כו'. עד ר' יוסי אומר כל האמור בפרשת סכשף בן נח מוזהר עליו שנאסר לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש קוסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף וחובר חבר ושואל אוב וידעוני הרוש אל המתים. וכתיב ומגלל תועבות האלה ה' אלהיך מורש אותם מפניך ואינו מפנישם בתועבות הללו אלא שבוראי הוזהרן בהן שאין הקב"ה מפנישם אליעזר אומר אף על תרבכת האילן והרכבת הבהמה נצטוו אבל מותרין ללבוש כלאים ולזרוע כלאים מנא הני מילי א"ר יוחנן דכתיב ויצו ה' אלהים על האדם. ויצו אלו הדיינין ה' זו ברכת השם אלהים זו ע"ז. על האדם זו שפיכות דמים. מכל עץ הגן אכול תאכל ולא גזל תאכל ולא אבר מן החי. ר' יצחק תני איפכא ויצו זו ע"ז בו' וזה וזה מביא ראיה מקראי. ומאקשינן דיינין בני נח נצטוו עליהן והתניא עשר מצות נצטוו ישראל במרה. ז' שקבלו עליהן בני נח. הוסיפו עליהן דיינין ושבת וכבוד אב ואם. דיינין שנאמר שם שם לו חק ומשפט ושבת וכיבוד אב ואם דבתרייהו כתיב כאשר צוך ה' אלהיך ואמר ר' יהודה כאשר צוך במרה ופריק ר"נ לעולם הדיינין בני נח נצטוו עליהן וזה הוסיפו במרה שיהו דיינין בעדה ב"ש שנים עדים והתראה. ודהיינו אי הני מאי והוסיפו עליהן דיינין. ונרחה. תם פירוש של רבא ושל רב אחא בר יעקב*).

נוסח ב' דגרות בדינין חיוב דבכולם בד"ג ו) מעות דעבודה ב) מעות דעבודה מבנה

מה רבא ורב אחא אם יש מדיא מעות דגרים

נוסח מבנה

נוסח מאקור מבקור בני נח לא נצטוו על הדינים

נוסחות ותרגום ולפסרו את המקור (מה התעוקה) מנסות בפסיר בראיה הקשר בני נח לא נצטוו

נוסח לשיטת מעות בני נח לפי תנא דבי מנשה מבנה

מקורות לשיטת ר' אשר

מקורות לשיטת המאמר דבני נח אליבא דתנא דבי מנשה